

ที่ สธ ๐๙๐๒.๐๒/วสท ๕๕

ถึง สำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน ในสังกัดกรมอนามัย

กองการเจ้าหน้าที่ขอส่งสำเนาประกาศกรมอนามัย ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ (สายงานพยาบาลวิชาชีพ) ราย นางสาวปัทมา เดชโยธิน ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๑๕๕ กลุ่มพัฒนาอนามัยแม่และเด็ก ศูนย์อนามัยที่ ๗ ขอนแก่น กรมอนามัย ทั้งนี้สามารถดูรายละเอียดของประกาศดังกล่าวได้ที่ <http://person.anamai.moph.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ จะเป็นพระคุณ

กองการเจ้าหน้าที่

โทร.๐ ๒๕๙๐ ๔๐๘๗

โทรสาร.๐ ๒๕๙๑ ๘๒๐๕

สำเนา

ประกาศกรมอนามัย
เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
(สายงานพยาบาลวิชาชีพ)

ด้วยกรมอนามัย ได้คัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงาน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ สายงานพยาบาลวิชาชีพ ราย นางสาวปติตดา เดชโยธิน ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ
ปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๑๕๕ กลุ่มพัฒนานาอนามัยแม่และเด็ก ศูนย์อนามัยที่ ๗ ขอนแก่น กรมอนามัย
ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ พร้อมด้วยชื่อผลงาน ค่าครองชีพ
และสัดส่วนของผลงาน ตามรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

หากมีผู้ต้องการทักท้วง ให้ทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศ ถ้าพบว่าข้อเท็จจริงมีมูล
ให้คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลรายงานอธิบดีกรมอนามัย เพื่อดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๗.๓/ว ๕
ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๒ แต่ถ้าตรวจสอบแล้ว มีหลักฐานว่าข้อทักท้วงนั้นเป็นการกลั่นแกล้งหรือไม่สุจริต
ให้รายงานอธิบดีกรมอนามัยดำเนินการสอบสวนผู้ทักท้วงนั้น เพื่อหาข้อเท็จจริงและดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

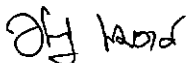
(ลงชื่อ) อรรถพล แก้วสัมฤทธิ์

(นายอรรถพล แก้วสัมฤทธิ์)

รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอนามัย

สำเนาถูกต้อง

(นางวิภาวี เสมวงศ์)

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

กรมอนามัย

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓

รายละเอียดการคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ (สายงานพยาบาลวิชาชีพ)
 แบบท้ายประกาศกรมอนามัย ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ลำดับที่	ชื่อ/ตำแหน่ง/ส่วนราชการ	ประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง	ชื่อผลงาน	สัดส่วนของผลงาน	ข้อเสนอเรื่อง	หมายเหตุ
๑	นางสาวพิชิตา เดชไธจีน ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ระดับปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๑๕๕ กลุ่มพัฒนาอนามัยแม่และเด็ก ศูนย์อนามัยที่ ๗ ขอนแก่น กรมอนามัย	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๑๕๕ กลุ่มพัฒนาอนามัยแม่และเด็ก ศูนย์อนามัยที่ ๗ ขอนแก่น กรมอนามัย	ความรอบรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดู เด็กแรกเกิด - ๖ เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็ก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๗ ขอนแก่น ระยะเวลาที่ดำเนินการ พฤษภาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒	๑๐๐%	โปรแกรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ ในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - ๖ เดือน ของผู้ดูแลหลักในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๗ ขอนแก่น ระยะเวลาที่ดำเนินการ กันยายน ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๔	
	หมายเหตุ	กรมอนามัยอนุมัติการปรับปรุ้งการกำหนดตำแหน่ง เลขที่ ๑๑๕๕ เป็นระดับชำนาญการ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๓ ตามหนังสือกองการเจ้าหน้าที่ คำว่าที่สจท ที่ สธ ๐๙๐๒.๐๓/๑๙๖๒ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓				

Handwritten signature: *Handwritten signature*

Handwritten signature: *Handwritten signature*

ตอนที่ 3 ผลงานที่ส่งประเมิน

(ก) ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. ชื่อผลงานเรื่อง ความรอบรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น
2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ เดือนพฤษภาคม 2562 ถึง เดือนธันวาคม 2562
3. สัดส่วนของผลงานในส่วนที่ตนเองปฏิบัติ 100 %
4. ผู้ร่วมจัดทำผลงาน ไม่มี
5. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ ประกอบด้วย

5.1 บทคัดย่อ

ความรอบรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด- 6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้การสำรวจแบบพรรณนา เพื่อศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ดูแลหลักเด็กแรกเกิด -6 เดือน ที่คลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น จำนวน 341 คน เก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม 2562 –ถึง กรกฎาคม 2562 เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสำรวจชุดที่ 1 คือข้อมูลทั่วไปผู้ดูแลหลักและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเด็กแรกเกิด-6 เดือนที่มารับบริการคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 จังหวัดขอนแก่น แบบสำรวจชุดที่ 2 แบบวัดความรู้ในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลัก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย จากการศึกษาพบว่าผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยรายองค์ประกอบความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด -6 เดือนในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 2 การเข้าใจข้อมูลและบริการสุขภาพที่เพียงพอต่อการปฏิบัติพบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.11 รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 3 การตรวจสอบข้อมูลและบริการสุขภาพ พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.06 องค์ประกอบที่ 1 การเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.01 องค์ประกอบที่ 5 การสื่อสารและการสนับสนุนทางสังคม พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.00 และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 4 การจัดการสุขภาพตนเอง พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณาระดับความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น พบว่าส่วนใหญ่ ผู้ดูแลหลักมีความรอบรู้ในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด -6 เดือน อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 55.43 รองลงมา ผู้ดูแลหลักมีความรอบรู้ในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด -6 เดือน อยู่ในระดับพอใช้ได้คิดเป็นร้อยละ 39.59 และผู้ดูแลหลักมีความรอบรู้ในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด -6 เดือนของอยู่ในระดับไม่ดีพอคิดเป็นร้อยละ 4.98

คำสำคัญ: ความรอบรู้ด้านสุขภาพ, ผู้ดูแลหลัก

ตอนที่ 3 ผลงานที่ส่งประเมิน(ต่อ)

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาและอยู่ในยุค Thailand 4.0 โดยการพัฒนาประเทศจะเจริญก้าวหน้ามากขึ้นน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่สำคัญนั่นคือทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งช่วงวัยที่เป็นรากฐานที่สำคัญของมนุษย์คือช่วงวัยเด็ก เป็นช่วงเวลาที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยในเด็กแรกเกิดพบว่าใน 90 วัน สมอจะโตขึ้นเป็น 2 เท่า หรือ ร้อยละ 55 ของขนาดที่โตเต็มที่ ซึ่งเป็นวัยแห่งการเตรียมพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นวัยแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาสู่การเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้นช่วงวัยแรกเกิดจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

จากทฤษฎีและงานวิจัยพบว่า การเลี้ยงดูส่งผลต่อบุคลิกของบุคคลตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ตามทฤษฎีจิตสังคมของอีริกสัน พบว่า ช่วงขวบปีแรก เป็นช่วงอายุขั้นที่ 1 ของชีวิต เด็กจะพัฒนาความรู้สึกไว้วางใจ การมองโลกในแง่ดี ความอบอุ่นมั่นใจ หากไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด เด็กจะมีลักษณะไม่ไว้วางใจผู้อื่น มองโลกในแง่ร้าย ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์ ขั้นปาก (Oral Stage) เริ่มตั้งแต่แรกเกิดถึง 1 ขวบ ในวัยนี้เป็นวัย Erogenous Zone จะอยู่บริเวณปาก เด็กเกิดความพึงพอใจเมื่อได้ดูด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดูดนมแม่ จะเกิดความสุขและความพึงพอใจทำให้เกิดความไว้วางใจ และความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง และสภาพแวดล้อม แต่ถ้าเด็กไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสม จะส่งผลให้เด็กมีบุคลิกภาพที่ยึดติดในขั้นปาก ออกมาในรูปของพฤติกรรมต่างๆ เช่น การติดสุรา ติดบุหรี่ ยาเสพติด ชอบขบเคี้ยวไม่หยุดปาก กินอาหารแปลกๆ หรือ ชอบพูดจาเยาะเย้ยถากถาง ก้าวร้าว บ้าอำนาจ พูดจาใส่ร้ายป้ายสีได้โดยขาดความละอาย และชอบทำตัวให้เป็นจุดเด่นในสังคมโดย วิธีการใช้ปากหรือใช้เสียงดังๆ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการเด็กมีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในได้แก่ พันธุกรรม เพศ เชื้อชาติ ยีน ซึ่งปัจจัยภายในไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เช่น กรู๊ปเลือด เพศ ลักษณะรูปร่างและหน้าตา เป็นต้น สำหรับปัจจัยภายนอกได้แก่ วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม ครอบครัว สัมพันธภาพของครอบครัว อาหาร ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยภายนอกที่สามารถส่งเสริมให้ดีขึ้นได้ มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ พฤติกรรม การเจริญเติบโต ผู้เลี้ยงดูจึงควรให้ความสำคัญปัจจัยภายนอกเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาเหมาะสมหรือรวดเร็วกว่าวัย การอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพไม่เพียงเลี้ยงดูให้ร่างกายเจริญเติบโตและแข็งแรงเท่านั้น แต่ต้องส่งเสริมให้เด็กมีจิตใจแจ่มใสเบิกบาน สามารถควบคุมอารมณ์ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด แก้ปัญหาได้ มีคุณธรรมทำให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และนำไปสู่สภาวะของสุขภาพที่ยั่งยืน การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก มีผลมาจากพันธุกรรม โภชนาการ สิ่งแวดล้อมและการเลี้ยงดู จากการศึกษาวิจัยพบ สิ่งแวดล้อมและการเลี้ยงดูมีผลต่อการพัฒนาการทางสมองของเด็กอย่างมาก ซึ่งเป็นระยะสำคัญในการวางรากฐาน การพัฒนาด้านสติปัญญาและบุคลิกภาพของเด็ก โดยการดูแลที่ดีและเหมาะสมในด้านโภชนาการ ด้านความแข็งแรงของร่างกาย การเล่น การออกกำลังกาย การพักผ่อน ด้านพัฒนาการสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม ด้านวัฒนธรรม จะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพที่ดี ลดความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายกับเด็ก พัฒนาการดีหรือรวดเร็วกว่าวัย

การดูแลสุขภาพของเด็กในช่วงปีแรก เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่อความอยู่รอดของเด็กและการพัฒนาการในระยะต่อมา การดูแลสุขภาพเด็กวัยนี้อยู่ในความรับผิดชอบของมารดาหรือผู้เลี้ยงดูหลัก และ ครอบครัวเป็นส่วนใหญ่โดยข้อมูลจากโครงการวิจัยเรื่องค่านิยม ความเชื่อ เรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กในขวบปีแรก พบว่าส่วนใหญ่เด็กจะเกิดปัญหาสุขภาพมากในช่วง 3 เดือนแรกของชีวิต ผู้เลี้ยงดูหรือมารดา จะพยายามแก้ไขด้วยตนเองเป็นเบื้องต้น การแก้ไขปัญหabeื้องต้นส่วนใหญ่จะใช้สมุนไพร ยาพื้นบ้าน แต่ถ้าเป็นไข้หรือหวัด มักจะใช้ยาเดิมที่เหลืออยู่จากที่เคยไปตรวจรักษากับแพทย์ในครั้ง ก่อน ๆ เมื่อไม่ดีขึ้นในวันต่อๆ มาจึงไปสถานพยาบาล จากวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้เลี้ยงดูมีการเลี้ยงดูที่ไม่ถูกต้องซึ่งอาจเกิดผลเสียต่อเด็กตามมา ดังนั้นผู้เลี้ยงดูเด็กจึงเป็นบุคคลที่สำคัญในการหล่อหลอมให้เด็กโตเติบโตเป็นเช่นไร

ดังนั้นผู้ดูแลจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการดูแลเด็ก แต่ปัจจัยด้านผู้ดูแลแต่ละบุคคลมีปัจจัยที่แตกต่างกัน ซึ่งล้วนมีผลต่อพฤติกรรมและการดูแลเด็กที่แตกต่างกัน โดยพบปัจจัยที่มีผลต่อการเลี้ยงดู ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโรคและการดูแลที่ถูกต้องเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้ดูแลสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดูแลเด็กได้อย่างถูกต้อง โดยพบว่า

ตอนที่ 3 ผลงานที่ส่งประเมิน(ต่อ)

หากผู้ดูแลมีความรู้เกี่ยวกับโรคและการดูแลที่ถูกต้องย่อมมีผลต่อความสามารถในการดูแลเด็ก มีพฤติกรรมการดูแลที่เหมาะสม และมีการเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนได้อย่างเหมาะสม ปัจจัยด้านอายุและรายได้ พบว่าผู้ดูแลที่มีอายุมากมีพฤติกรรมการดูแลดีกว่าผู้ดูแลที่มีอายุน้อยและปัจจัยด้านรายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลบุตร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พบว่ารายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลของมารดา นอกจากนี้ ปัจจัยด้านระยะเวลาในการดูแล ปัจจัยด้านระดับการศึกษา ยังส่งผลต่อพฤติกรรมการดูแลเด็ก โดยผู้ดูแลที่ดูแลเด็กเป็นระยะเวลานานย่อมมีประสบการณ์การดูแลในระดับสูง รวมถึงหากมีการศึกษาที่ดีย่อมสามารถหาแหล่งความรู้และมีแหล่งสนับสนุนที่เหมาะสม

หากบุคคลมีความรู้ที่ดี อายุ รายได้ และระยะเวลาในการดูแลที่เหมาะสมแต่ขาดปัจจัยที่สำคัญ คือ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) บุคคลย่อมไม่เกิดพฤติกรรมการดูแลที่ต่อเนื่อง สม่ำเสมอและถูกต้อง ดังนั้นผู้ดูแลจึงต้องมีคือ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ จึงนำไปสู่การตัดสินใจในการกระทำพฤติกรรมนั้นขึ้น จากหลายรายงานพบสอดคล้องกันว่าบุคคลที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพต่ำ จะส่งผลให้อัตราการตาย เข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลและใช้จ่ายในการรักษาสูง เพราะมีความรู้เรื่องโรคและดูแลสุขภาพตนเองหรือดูแลเด็กต่ำ

สำหรับคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น ให้บริการส่งเสริมสุขภาพเด็กในช่วงวัยแรกเกิดถึง 5 ปี ให้ความรู้โดยการสอนตามมาตรฐานแม่และเด็ก ในจุดบริการที่ 2 ยึดตามหลักสูตรกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ เน้นการสอนโดยใช้หลัก กิน กอด เล่น เล่า จากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ร่วมกับการตอบแบบสอบถาม พบว่า คะแนนความรู้ในการดูแลเด็กแรกเกิด -6 เดือน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับช่วงอายุอื่น คะแนนเฉลี่ย 14.05 คะแนน และจากการสัมภาษณ์เบื้องต้นผู้ดูแลเด็กแรกเกิด -6 เดือน จำนวน 20 ราย พบว่าผู้ดูแลหลักยังขาดความรู้ในการดูแลเด็กแรกเกิด -6 เดือนแต่เป็นเพียงการสัมภาษณ์เบื้องต้นไม่ได้ใช้เครื่องมือเฉพาะความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด -6 เดือน ดังนั้น ผู้วิจัยต้องการพัฒนาเครื่องมือและต้องการศึกษาความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 โดยพัฒนาเครื่องมือวัด Health Literacy Questionnaire (HLQ) จากแบบวัดความรู้ด้านสุขภาพของคนไทย (Thai Health Literacy Scales) ตามองค์ประกอบ ของ WHO (1998) Nutbeam (2008) HLS-EU-Q47 (2015) และ Osborn (2013) เพื่อหาแนวทางในการสร้างความรู้ด้านการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด -6 เดือน ของผู้รับบริการคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey research) เป็นการดำเนินการเก็บข้อมูลที่ต้องการศึกษาจากประชากรโดยใช้การสำรวจแบบพรรณนา(Descriptive surveys) เพื่อศึกษาความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด- 6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ระหว่างเดือนมกราคม 2562- กรกฎาคม 2562

ตอนที่ 3 ผลงานที่ส่งประเมิน(ต่อ)

วิธีการดำเนินงาน/วิธีการศึกษา

1. ขั้นตอนเตรียมการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของกรมอนามัย
- 1.2 ร่วมประชุมปรึกษาในที่ปรึกษาที่คลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี เพื่อความเข้าใจและขอความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้
- 1.3 ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ประชากรที่กำหนดไว้
- 1.4 ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อสร้างความสัมพันธ์ภาพ ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ในการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างทราบ พร้อมอธิบายวัตถุประสงค์ขั้นตอนการวิจัย ให้สิทธิ์ในการตัดสินใจเข้าร่วมในการศึกษาเมื่อกลุ่มตัวอย่างสมัครใจเข้าร่วม ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มแสดงความยินยอมเข้าร่วมในการศึกษา

2 ขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 2.1 ขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามวัดความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลักในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น

ผลการศึกษา

จากการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 341 คน ผู้ดูแลหลักในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด- 6 เดือน ที่มารับบริการคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 จังหวัดขอนแก่น พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 76.8 และมีเพศชายเพียง ร้อยละ 23.2 ความเกี่ยวข้องกับเด็ก พบว่าส่วนใหญ่เป็นมารดาร้อยละ 72.7 บิดาร้อยละ 22.9 ยายร้อยละ 2.9 อื่นๆ เช่น น้า อา ปู่ ร้อยละ 1.2 และ ย่า ร้อยละ 0.3 อายุของผู้ดูแลหลัก ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 48.4 รองลงมา คืออยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปี ร้อยละ 39.8 อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 5.3 ช่วงอายุ 41-50 ร้อยละ 4.4 ช่วงอายุ 51-60 ปี ร้อยละ 1.8 และช่วงอายุ 61-70 ปีขึ้นไป ร้อยละ 0.3 ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่าผู้ดูแลเด็กแรกเกิด - 6 เดือน ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 53.7 อนุปริญญา ร้อยละ 11.7 มัธยมศึกษา ร้อยละ 22.9 ปริญญาโท ร้อยละ 8.2 ประถมศึกษา ร้อยละ 2.3 และ ปริญญาเอก ร้อยละ 1.2 รายได้เฉลี่ยในครอบครัวต่อเดือน พบว่าผู้ดูแลมีรายได้ 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 37.5 รายได้ 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 20.8 รายได้ 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 18.5 รายได้มากกว่า 30,000 ขึ้นไป ร้อยละ 13.8 และ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ร้อยละ 9.4 สถานภาพ พบว่าผู้ดูแลเด็กแรกเกิด - 6 เดือน ส่วนใหญ่ สมรสร้อยละ 89.1 รองลงมาคือ โสด ร้อยละ 8.8 หย่า/ร้าง/แยกกันอยู่ร้อยละ 2.1 และ หม้าย ร้อยละ 1.2 อาชีพของผู้ดูแลหลัก พบว่าผู้ดูแลเด็กแรกเกิด - 6 เดือน ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 31.1 ประกอบอาชีพส่วนตัว ร้อยละ 19.1 อื่นๆ พนักงานบริษัท พนักงานโรงแรม ร้อยละ 13.5 รับจ้าง ร้อยละ 12.6 ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 11.1 ค้าขาย ร้อยละ 10 เกษตรกร ร้อยละ 2.6 ข้อมูลทั่วไปของเด็กแรกเกิด - 6 เดือน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 50.7 และมีเพศชาย ร้อยละ 49.3 อายุเด็ก พบว่าเด็กส่วนใหญ่มีอายุ 2 เดือน- 2 เดือน 29 วัน ร้อยละ 32.3 รองลงมา อายุ 4 เดือน - 4 เดือน 29 วัน ร้อยละ 25.8 อายุ 6 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 17 อายุ 1 เดือน - 1 เดือน 29 วัน ร้อยละ 10 อายุต่ำกว่า 1 เดือน ร้อยละ 3.5 อายุ 3 เดือน - 3 เดือน 29 วัน ร้อยละ 9.1 และ 5 เดือน - 5 เดือน 29 วัน ร้อยละ 2.3 เด็กมีโรคประจำตัว พบว่าส่วนใหญ่ ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 96.2 มีโรคประจำตัว ร้อยละ 3.8

จากการศึกษาพบว่าผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยรายองค์ประกอบมีความรอบรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือนในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 2 การเข้าใจข้อมูลและบริการสุขภาพที่เพียงพอต่อการปฏิบัติ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.11 รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 3 การตรวจสอบข้อมูลและบริการสุขภาพ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.06 องค์ประกอบที่ 1 การเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.01 องค์ประกอบที่ 5 การสื่อสารและการสนับสนุน

ตอนที่ 3 ผลงานที่ส่งประเมิน(ต่อ)

ทางสังคม พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.00 และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 4 การจัดการสุขภาพตนเอง พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.93

เมื่อพิจารณาระดับความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น พบว่าส่วนใหญ่ ผู้ดูแลหลักมีความรอบรู้ในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือน อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 55.43 รองลงมา ผู้ดูแลหลักมีความรอบรู้ในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด- 6 เดือน อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 39.59 และผู้ดูแลหลักมีความรอบรู้ในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือนของ อยู่ในระดับไม่ดีพอคิดเป็นร้อยละ 4.98

5.2 การนำไปใช้ประโยชน์

5.2.1 ได้ทราบและเข้าใจความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น

5.2.2 ได้ทราบระดับความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น

5.2.3 ได้แนวทางการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น

5.3 ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค

5.3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างลดลง เนื่องจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ไม่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ และช่วงที่เก็บข้อมูลเป็นช่วงหลังจากปิดบริการห้องคลอดทำให้ผู้รับบริการลดลง ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลนานกว่ากำหนด

5.4 ข้อเสนอแนะ/วิจารณ์

5.4.1 การให้บริการในการสร้างเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยควรใช้แบบวัดความรู้ด้านสุขภาพในการ ประเมินหาความต้องการของผู้รับบริการ รวมถึงการออกแบบบริการในการให้ข้อมูลและจัดกิจกรรม ทั้งในเรื่องการเจริญเติบโต พัฒนาการ วัคซีน อุบัติเหตุ การดูแลตามช่วงวัย และควรพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบหรือรายข้อคำถาม เพื่อปรับพฤติกรรมและการแก้ไขให้ตรงกับสิ่งที่กลุ่มเป้าหมายต้องการหรือยังไม่ได้รับเพียงพอ

5.4.2 ปรับบริการคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี ในส่วนของโรงเรียนพ่อแม่

1) เพื่อการสอนและการแลกเปลี่ยนที่ เข้าถึง เข้าใจง่าย นำไปใช้และปฏิบัติได้จริง

2) เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องความรู้ด้านสุขภาพ ในการดูแลเด็กแรกเกิด- 6 เดือน เน้นการใช้เทคนิค "Ask me 3" หรือ "3 คำถามสุขภาพ สู่การมีสุขภาพที่ดี" ให้เหมาะสมตามวัยของผู้ดูแลหลัก

5.4.3 ปรับแนวทางในการให้บริการในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี เน้นเรื่องความรู้ในการดูแลเด็กในทุกแต่ละช่วงวัย เพื่อให้ผู้ดูแลมีทักษะและความสามารถในการเข้าถึง เข้าใจ ข้อมูลของบุตร/หลาน ได้ตอบซักถามประเมินตัดสินใจในการดูแลและจัดการสุขภาพของบุตร/หลาน และสามารถบอกต่อผู้อื่นได้

5.5 การเผยแพร่

5.5.1 เวทีนำเสนอโครงร่างวิจัยและผลการวิจัย ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น

5.5.2 เผยแพร่ทาง web site ของศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ปัทมา เดชโยธิน ผู้ขอรับการคัดเลือก

(นางสาวปัทมา เดชโยธิน)

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

วันที่ 30 / ๙ / ๒๕๖3

ตอนที่ 3 ผลงานที่ส่งประเมิน

(ข) ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการ เพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1. ชื่อผลงานเรื่อง โปรแกรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือน ของผู้ดูแลหลักในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น
2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ 1 เดือนกันยายน พ.ศ. 2563 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ.2564
3. สรุปเค้าโครงเรื่อง

3.1 หลักการและเหตุผล

ความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือนของผู้ดูแลหลักบุคคลต้องมีความรู้ที่ดี อายุ รายได้ และระยะเวลาในการดูแลที่เหมาะสมแต่ขาดปัจจัยที่สำคัญ คือ ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) บุคคลย่อมไม่เกิดพฤติกรรมการดูแลที่ต่อเนื่อง สม่ำเสมอและถูกต้อง ดังนั้น ผู้ดูแลจึงต้องมีคือ ความรู้ด้านสุขภาพ จึงนำไปสู่การตัดสินใจในการกระทำพฤติกรรมนั้นขึ้น จากหลายรายงานพบสอดคล้องกันว่า บุคคลที่มีความรู้ด้านสุขภาพต่ำ จะส่งผลให้อัตราการตาย เข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลและใช้จ่ายในการรักษาสูง เพราะมีความรู้เรื่องโรคและดูแลสุขภาพตนเองหรือดูแลเด็กต่ำ

จากวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้การสำรวจแบบพรรณนาเพื่อศึกษาความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือน ของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น จำนวน 341 คน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือนในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น รายองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 2 การเข้าใจข้อมูลและบริการสุขภาพที่เพียงพอต่อการปฏิบัติพบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.11 รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 3 การตรวจสอบข้อมูลและบริการสุขภาพ พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.06 องค์ประกอบที่ 1 การเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.01 องค์ประกอบที่ 5 การสื่อสารและการสนับสนุนทางสังคม พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.00 และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 4 การจัดการสุขภาพตนเอง พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณาระดับความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด-6 เดือนของผู้ดูแลหลัก ในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น พบว่าส่วนใหญ่ ผู้ดูแลหลักมีความรู้ในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือน อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 55.43 รองลงมา ผู้ดูแลหลักมีความรู้ในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือน อยู่ในระดับพอใช้ได้คิดเป็นร้อยละ 39.59 และผู้ดูแลหลักมีความรู้ในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือนของอยู่ในระดับไม่ดีพอคิดเป็นร้อยละ 4.98 จึงมีความสนใจส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กในกลุ่มที่มีความรู้ในระดับพอใช้ได้และระดับไม่ดีพอให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้นจึงสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือน ของผู้ดูแลหลักในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่นต่อไป

3.2 บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

ผู้ดูแลหลักบุคคลถึงแม้จะมีความรู้ที่ดี อายุ รายได้ และระยะเวลาในการดูแลที่เหมาะสมแต่ขาดปัจจัยที่สำคัญ คือ ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) บุคคลย่อมไม่เกิดพฤติกรรมการดูแลที่ต่อเนื่อง สม่ำเสมอและถูกต้อง

3.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้โปรแกรมความรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด- 6 เดือนของผู้ดูแลหลักในคลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น

ตอนที่ 3 ผลงานที่ส่งประเมิน (ต่อ)**3.4 ตัวชี้วัดความสำเร็จ**

ผู้รับบริการมีความรอบรู้ด้านสุขภาพในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 เดือนในระดับสูง ร้อยละ 80

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....*ปัทมา เดชโยธิน*.....ผู้ขอรับการคัดเลือก

(นางสาวปัทมา เดชโยธิน)

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

วันที่ *30* / *ธ.ค.* / *2563*